

Филипов О.Ю., ст. гр.ГЕ-14д, науковий керівник - к.філос.н., доц. Товарниченко В.О.

ШЛЯХИ ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТУ

Запорізька державна інженерна академія, кафедра філософії та суспільних наук

Ми живимо в світі, де часто виникають конфлікти. Конфлікт – зіткнення протилежних інтересів і поглядів, напруження і крайнє загострення суперечностей, що призводить до активних дій, ускладнень, боротьби, що супроводжуються складними колізіями.

Шляхи виходу з конфлікту є основні лінії поведінки опонентів під час вирішення конфлікту.

Виділяють п'ять основних стратегій (К. Томас): суперництво, компроміс, співпраця, відхід, пристосування.

Суперництво полягає в нав'язуванні іншій стороні вигіднішого для себе рішення. Суперництво виправдане у випадках: явної конструктивності пропонованого рішення; вигідності результату для всієї групи або організації, а не для окремої особи або мікрогрупи; важливості результату боротьби для того, хто підтримує цю стратегію; відсутності часу на домовленість з опонентом. Суперництво доцільне в екстремальних і принципових ситуаціях, у разі дефіциту часу і високої ймовірності небезпечних наслідків.

Компроміс полягає в бажанні опонентів завершити конфлікт частковими поступками. Він характеризується відмовою від частини вимог, які раніше висувалися, готовністю визнати претензії іншої сторони частково обґрунтованими, готовністю пробачити. Компроміс ефективний у випадках: розуміння опонентом, що він і суперник мають рівні можливості; наявності взаємовиключних інтересів; задоволення тимчасовим рішенням; загрози втратити все.

Співпраця вважається найбільш ефективною стратегією поведінки в конфлікті. Воно передбачає прагнення опонентів до конструктивного обговорення проблеми, розгляд іншої сторони не як противника, а як союзника в пошуку рішення. Найбільш ефективним є в ситуаціях сильної взаємозалежності опонентів; схильності обох ігнорувати розходження у владі; важливості вирішення для обох сторін; неупередженості учасників.

Пристосування або поступка, розглядається як вимушений або добровільна відмова від боротьби і здача своїх позицій. Прийняти таку стратегію опонента змушують різні мотиви: усвідомлення своєї неправоти, необхідність збереження добрих відносин з опонентом, сильна залежність від нього; несерйозність проблеми. Крім того, до такого виходу з конфлікту призводить значної шкоди, яка завдана в процесі боротьби, загроза ще більш серйозних негативних наслідків, відсутність шансів на інший результат, тиск третьої сторони.

Відхід від вирішення проблеми або уникнення, є спробою вийти з конфлікту з меншими втратами. Відрізняється від аналогічної стратегії поведінки під час конфлікту тим, що опонент переходить до неї після невдалих спроб реалізувати свої інтереси за допомогою активних стратегій. Власне, мова йде не про рішення, а про згасання конфлікту. Догляд може бути цілком конструктивною реакцією на тривалий конфлікт. Уникнення, застосовується при відсутності сил і часу для усунення суперечностей, прагнення виграти час, наявності труднощів у визначенні лінії своєї поведінки, небажанні вирішувати проблему взагалі.

Для подолання конфліктної ситуації необхідно: 1. Знайти коріння її зародження, визначити сфери, причини і рівень. 2. Проаналізувати власні почуття та емоції щодо конфлікту. 3. Зрозуміти глибинні інтереси кожного учасника конфлікту. 4. Обрати оптимальну модель поведінки. 5. Запропонувати ідеї щодо вирішення конфлікту, які задовольняють усі сторони. 6. Обрати правильне рішення та втілити його в життя.

